א) [לקמן עה:], ב) יבמות מב., ג) [לקמן עו:], ד) [ב"מ יט.], ה) בדפו"ר דיבור מה הועילו הוא חודם ד"ה לא מקדים ועי׳ מוס׳ ד"ה ואנחיה בכיסתה, ו) [דברים טו],

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה מה הועילו וכו' בין לענין זגות בין לענין פירות דטרפה: (ב) ד"ה גט ישן וכו' קודס לבנה כלומר שמא: (ג) ד"ה מאימתי תהא כתובה כשאר:

מוסף תוספות

א. וכיון שכן לאו מוקדם הוא וכדין טרפא, הנ"מ היכא דיש בדעתו לגרשה מעתה, אבל. לשנ״ל. ב. שלא גמר בדעתו לגרשה כשר"ל ג שלא תטרוף לקוחות שדא כ. רשנ״א. T. היכי קטלינן מימ׳ הרא״ש. 'תוס לחיפוי. מוס' הרא"ש לעיל יז. ל"ה משום. 1. אין חוששין דמנה I. והדין נותן מאתים כיון שהקול יוצא שנכתבה כתובה הכל יודעין אם בתולה היא שכתובתה מאתים ואם שכתובתה מאונים ואם אלמנה היא שכתובתה מנה, אבל תוספת, עדים הוא דמפקי קלא בסך כתובתה מרובה מועמת כשנ״ה ח רשעת טוניבות. 10. דמשעת קנין שיעבד נפשיה. רשכ״ל. [ו]קנין קלא אית לי׳. פי׳ הר״ן.

פסקי רי"ד גיטה ותגבם: א"ל רבינא כתביה ואותביה בכיסיה דאי מיפייסה ניפיים מאי. פי' כתבו וחתמו ליתנו לה ואחר לתתו לה שמא תתפייס עמו מן הקטטות שביניהן ולא נתפייסו ונתנו לה ואינה מגורשת אלא משעה שיתננו לה מה הועילו חכמים בתקנתם. פי' לר' יוחנן מקשה דאמר משום בת אחותו דאי לר"ל לה פירות ואע״פ שאיחר נתינת הגט דעדיו בחותמיו זכין לו: אמר ליה לא מקדם [איניש] פורענותא לנפשיה. פי׳ אין לחוש לכך שאין אדם מקדים לכתוב גט שפורטוות הוא לו ואיוו שפוז ענות יווא לו האינו כותבו אלא בשעה שרוצה ליתנו: א"ל רבינא לרב אשי גיטיז הבאים ממדינת מטו עד תשרי מה הועילו חכמים בתקנתם: א"ל ובעיא לאתויי עדים אימתי מטא גיטה לידה: איתמר מונין לגט. פי ג' חדשים שהיא צריכה להמתיז עד שלא תנשא רב אמר משעת כתיבה פי׳ שמשעת כתיבתו אין לו

שביניהם: סיפיים. ולא יגרשנה. ולא איפייסה וגרשה ומכי מטא גיטה לידה הוא דאגרשה: לא מקדים כו'. לא רגילי למיעבד הכי לאנוחי בכיסתיה דכיון דלא ניחא ליה בגירושין פורענות הוא לגביה ולא מקדים

> ליה: ס מה הועילו הכמים בסהנמו. בין לענין (מ) פירות בין לענין זנות דטרפה להוחות מיום הכתיבה: הלא אים להו. ובין לענין זנות ובין לענין פירות בעיא לאתויי ראיה אימת מטא גיטה לידה: מאימתי מונין לגע. ג' חדשים שהאשה לריכה להמתין: ב' נשים בחלר אחת. של אדם א' שפירש לים ומסר שני גיטין לשתי נשיו בו ביום אלא שוה קדם לוה כתיבתו חדש ולשמואל זו תינשא לפוף ב' חדשים וזו לפוף ג' יתמהו בני אדם שראו שנתגרשו ביום א׳: גט ישן. לקמן (דף עט:) תנינא דאין אדם מגרש בגט ישן ואיזהו גט ישן כל שנתייחד עמה מאחר שכתבו לה וטעמא שמא יאמרו גיטה קודם לבנה (כ) שמא תתעבר וחלד בין כתיבתו לנתינתו ולאחר זמן יאמרו הגט קדם ובזנות נתעברה: המשליש. מסר הגט לשליש כדי לגרשה בו לסוף ג' חדשים והוא הלך לדרכו: מוחרת לינשת מיד. דמשעת כתיבה מנינן: מאימתי (נ) לתובה. כשאר שטר חוב ומשמטתה שביעית: משתפגום. שתפרע קלת דגלי דעתה דעומדת ליגוש וליפרע: ותוקוף. עליו המותר במלוה דנפקא לה משום כתובה ומעשה ב"ד שאינו משמט וחל עלה שם שטר חוב: פגמה. כיון דגלי דעתיה בפרעון קרינא ביה לא יגושי : זקפה. במלוה: אונם. את הבתולה חייב חמשים כסף: וקנם. דמוליה שם רע: מאימתי נוקפין. כלומר מאימתי הויא כוקיפה: העמדה. הרי היא כוקיפה: למעשה ב"ד דמיא. דתנאי ב"ד היה: מה מעשה ב"ד. חיוביה משום פסק דין הוא ואע"ג דלא איחתים הלכך אין שם הקדמה ונכתבים ביום ונחתמין בלילה: אף כתובה. משעת כתיבה דנכנסה לחופה דהירוב חתנות הוא חייל שעבודה ואע"ג דלא אחתים: עסוקים באותו ענין הוו. מכתיבה עד חתימה ואפי׳ בשחר שטרות כשר: לה שנו. דשטרות הנכתבים ביום ונחתמים בלילה פסולים: אבל עסוקים באוחו ענין. כיון שהעדים מזומנים לחתום אלא שבעל כרחם לריכים להמתין עד שיסיים הסופר את השטר אע"ג דאיתרמי ליה חתימה לאורתא: כשר. שהרי

ואותביה בכיסתיה דאי מפייסה תיפיים מאי

אמר ליה לא מקדים אינש פורענותא

לנפשיה אמר ליה רבינא לרב אשי גימין

הבאים ממדינת הים דמיכתבי בניםן ולא

מטו עד תשרי מה הועילו חכמים בתקנתם

אמר ליה "הנהו קלא אית להו "איתמר

מאימתי מונין לגם רב אמר משעת נתינה

ושמואל אמר משעת כתיבה מתקיף לה רב

נתן בר הושעיא לשמואל יאמרו שתי נשים

בחצר אחת זו אסורה וזו מותרת אמר ליה

אביי זו זמן גיפה מוכיח עליה וזו זמן גיפה

מוכיח עליה תגיא כוותיה דרב תגיא כוותיה

דשמואל תניא כוותיה דרב השולח גם

לאשתו ונשתהה שליח בדרך ג' חדשים

כשהגיע גם לידה צריכה להמתין ג' חדשים

ולגם ישן אין חוששין שהרי לא נתייחד

עמה תניא כוותיה דשמואל המשליש גם

לאשתו ואמר לו אל תתנהו לה אלא לאחר

ג' חדשים משנתנו לה מותרת לינשא מיד

ולגם ישן אין חוששין שהרי לא נתייחד עמה

רב כהנא ורב פפי ורב אשי עבדי משעת

כתיבה רב פפא ורב הונא בריה דרב יהושע

עבדי משעת נתינה יוהלכתא משעת

כתיבה משממת כתובה משממת רב

אמר משתפגום ותזקוף ושמואל אמר יפגמה

אע"פ שלא זקפה זקפה אע"פ שלא פגמה

תניא כוותיה דרב תניא כוותיה דשמואל

תניא כוותיה דרב מאימתי כתובה משממת

משתפגום ותזקוף פגמה ולא זקפה זקפה

ולא פגמה אינה משממת עד שתפגום ותזקוף

תניא כוותיה דשמואל יאונם וקנם ופיתוי

וכתובת אשה שוקפן במלוה משמטין ואם

לאו אין משממין מאימתי נזקפים במלוה

משעת העמדה בדין אמר שמואל כתובה

כמעשה ב"ד דמיא מה מעשה ב"ד נכתבין

ביום ונחתמין בלילה אף כתובה נכתבת

ביום ונחתמת בלילה כתובתיה דרבי חייא

בר רב איכתוב ביום ואיחתום בלילה הוה

רב התם ולא אמר להו ולא מידי לימא

כשמואל סבירא ליה "עָסוקין באותו ענין

הוו דתניא אמר רבי אלעזר בר רבי צדוק

לא שנו אלא כשאין עסוקין באותו ענין

אבל עסוקין באותו ענין כשר: ר"ש

מכשיר: אמר רבא מאי מעמא דר"ש קסבר

עד שעת חתימה א הכא מודה דיש לבעל פירות עד שעת נתינה ב כיון דאי מפייחה חיפיים ומיהו ההוא דגיטין הבאין ממדינת הים דפירש בקונטרס דלתרווייהו פריך קלת קשה דלמה לא יפסיד משעת חתימה לריש לקיש כיון שאם היתה אצלו היה מגרשה לאלתר ועוד קשה לר"י דמה הועילו חכמים בתקנתם משמע דהשתח איכא למיחש כאילו לא היה בו זמן חה אינו דבאין בו זמן חוששים שלא תפסיד האשה וחששא דהכא לא משום אשה אלא משום לקוחות ג ונראה לר"י דהנך תרי פירכי למאן דאמר שמא יחפה אבל למאן דאמר משום פירי ניחא דבדין מפסידין הלקוחות משעת חתימה: הנהו

קלא אית להו. פירש בקונטרס דבעיה לחיתויי ראיה אימת מטא גיטה לידה תימה דלענין זנות ד דנהי דידוע שלא בא לידה ביום הכתוב בו מ"מ יכול לחפות ולומר שנתן לה קודם שזינתה כמו קודם שתיקנו זמן ואור"י קלא אית להו כשרואין בזמן שזמן הכתיבה היא קודם המסירה אית ליה קלא למילתא ומסקי אדעתייהו לידע יום המסירה וא"ת ובההוא למה תיקנו זמן וי"ל ע"י הזמן יש לו קול לפי שרואים ע"י הזמן שבו שהנתינה אינה ביום הכתיבה וא"ת ומאן דאמר משום בת אחותו בותן הזה ה למה כותבין זמן בגיטין דאפי׳ בזמן הזה משמע לבעי זמן כדתגן (לקמן דף פו.) ג' גיטין פסולים וי"ל גזירה שמא יחפה על בניה ממזרים אי נמי מהרה יבנה בית המקדש א"נ שלא יאמרו זינתה אחר גירושין ויחזירנה דגרושה שזינתה מותרת לחזור כדאמרינן בפ"ב דסוטה (דף יק:): השולח גם לאשתו בו' ולגם ישן אין חוששין. פירוש אע״פ שלריכה להמתין שלשה חדשים לאו משום דחיישינן שמא בתוך כך יבא עליה דהא לגט ישן אין חוששין אלא כדאמרינן לעיל שמא יאמרו שחי נשים נחלר כו׳: המשליש גם לאשתו. פירש בקונטרם והוא הלך לדרכו ובחנם פירש כן אלא מיירי אפילו הוא בעיר ונקט הך ברייתא המשליש לרבותה דאע"ם שהוה בעיר מותרת לינשה מיד וחין חוששים לגט ישן ולעיל נקט השולח לרבותה דחע"פ שאינו בעיר נריכה להמתין שלשה חדשים: מאימתי בתובה משמשת. הא דאמר בריש פ' אע"פ (כתובות נה.) תנאי כתובה ככתובה

לאלתר אבל מכאן ועד עשרה ימים לא חיישינן דמי לשביעית קשה לר"י מאי איריא שמא דאין תוספת כתובה משמטת משום דתנאי כתובה ככתובה דמי והוי כמעשה ב"ד תיפוק ליה דלא משמט כתובה ותוספת מידי דהוה אשכר שכיר והקפת החנות דאיכא מ"ד במסכת שביעית (פ"י מ"א) דלא משמט אלא מלוה וכ"ש כתובה ותוספת ודוחק לומר דאתיא כרבי יוסי דפליג התם ואמר דמשמט ונראה לר״י דהא דקאמר לשביעית היינו שפגמה וזקפה כתובה לרב או פגמה או זקפה לשמואל דמשמטת נמי תוספת : אונם קנם ופתוי. קנס הוא מוליא שם רע ומשום דלית ביה אלא קנס קרי ליה קנס אבל באונס יש בו בושת ופגם: מה מעשה

בית דין נכתב ביום בו'. דמשעת פסק דין איכא קלא כמו בשטר כדאמרינן בכל דוכחא כשעמד בדין דגבי ממשעבדי: את בתובה נבתבת ביום ונחתמת בלילה. יש מקומות שנוהגין לכתוב הכתובה בע"ש ולחותמה במולאי שבת ואין נכון לעשות כן משום סוספת דדלמא לית ליה קלא™ ומיהו היכא דקנו מיניה ח ליכא למיחש מידי ט כדאמרינן בב״ב (דף קעב.) אי ידעיתו יומא דאקניתו ביה כתובו יומא דאקניתו ביה: אבל עסוקין באותו ענין בשר. דאית ליה קלא כאילו חתמו כיון שהם מזומנים לחתום כדפרישית לעיל: חיישינן

ראובן ללוי קודם שיגיע שטר ליד שמעון אין מכירתו מכירה שאין קנין הנכסים חלוי בהגעת השטר ליד שמעון אלא משעח אלא משעח לאו מאייר כתבי׳ אלא מניסן הלכך אם קדמה משעח קנין הסודר קנאם והשטר אינו אלא לראיה בעלמא וזמן השטר לאו מאייר כתבי׳ אלא מניסן הלכך אם קדמה כתיבתו לחתימה אין בכך כלום שהרי מניסן צריך לכתוב. והאי דתנן כל השטרות שנכתבו ביום ונחתמו בלילה פסולין לא מיירי אלא באותן השטרות שאין בהן קנין שעיקר קניינם תלוי בחתימתן כגון שטר מכר או שטר מתנה שרוצה להקנות לר שדהו ע"י הגעת השטר ליד המקבל כדקי"ל (קידושין כו.) דקרקע נקנית בשטר ואעפ"י שאיחרה מסירת השטר ליד המקבל לזמן חתימתו אמרי עדים בחתומיו זכין לו וכן נמי בשטרי הודאות והלואות שאין בהן קנין שאע"פ שראו העדים ההלואה שהיתה בניסן או הודה בפניהם בניסן ואמר להם אתם עדי הוה לה מלוה על פה ולא טרפא ממשעבדי ואם אמר לעדים תכתבו לי שטר למלוה וגם ראו ההלואה בעיניהם והם אחרו לכותבו עד אייר אין כותבים מניסן אלא . מאייר שאין הנכסים משתעבדים לטרוף הלקוחות בדבור פיו או בנתינת המעות כ״א בחתימת העדים בשטר דמפקי

יכיון שנתן עיניו לגרשה שוב אין לו פירות אָמרָ ריש לִקיש לא הכשיר ר"ש אלִא משעת כתיבה נמי אית ליה קלא: אין לו פירות. וכי טרפה טרפה: בדין מזמן כתיבה כל שנתייחד עמה מאחר שכתבו לה ואמרו חכמים אין אדם פוטר את אשתו בגט ישן גזירה שמא יאמרו גיטה קודם לבנה שמא התעבר בין כתיבתו לנתינתו ולאחר זמן יאמרו הגט קורם ובזנות נתעברה וכירן שאין מתגרשת בגט ישן לא חיישינן שמא בא עליה והלכך מונין משעת כתיבה (וכ"כ חייש שמא בא עליה ואינו חושש לגרשה בו דהא אמרי׳ אם נתגרשה בו תנשא לכתחלה): תניא כותיה דרב השולח גט לאשתו ונשתהה שליח בדרך ג' חדשים משהגיע גט לידה צריכה להמתין ג' . חדשים ולגט ישן אין חוששים שהרי לא נתייחד עמה. מיכן מוכיח שאם היו בעיר א׳ ורוצה לגרש את אשתו בגט שנכתב יות ב היאבט בן אין הושש בם והיא אנה והיבה מבין בנור משבה ובינו שהם היה בשהוה בט שבותה. בגם שבותה בט שבותה בל כמה ימים אעיפ שהוא אומר לא תתידותי עמה אין מניחים אותו לגרש בו דחיישינן שהא נחייחד עמה: תניא כותיה דשמואל המשליש גט לאשתו ואמר לו אל תתנו לה אלא לאחר ג׳ חדשים פי׳ והוא הלך לדרכו משנתנו לה מותרת להנשא מיד ולגט ישן איז חוששים שהרי לא נתיחד עמה: רב כהנא ורב אשי עבדי משעת נתינה רב פפא ורב הונא בריה דרב יהושע עבדי משעת . כתיבה והלכתא משעת כתיבה. איתמר מאימתי כתובה משמטת רב אמר משתפגום ותזקוף ושמואל אמר פגמה אע"פ שלא

ואוחביה בכיססיה. ימים רבים: דאי מפייסה. בהדיה בקטטות ואנהרה בביםתיה מאי. פירש בקונטרס מה הועילו חכמים בתקנתם בין לענין זנות בין לענין פירות דטרפה לקוחות מיום הכתיבה אע"ג דלעיל אמר ריש לקיש דיש לבעל פירות

בד א טור שו"ע אה"ע גירושיו הלכה מימן יג סעיף א: בו ג מיי׳ פ״ט מהלכות לאוין רעא טוש"ע ח"מ סי סו סעיף יו [אה"ע סי" קא סו טעיף יו נמה ע טי קמ סעי' א]: בז ד מיי שם הלכה יב טוש"ע שם פעיף טו: בח ה מיי פכ"ג מהלי מלוה הלכה ג פמג עשין לד טוש"ע ח"מ סימן

פסקי רי"ד (המשך) זקפה זקפה אע״פ שלא פגמה ומאימתי נזקפי׳ יוקפה וקפה אע"פ שלא פגמה ומאימתי נזקפי׳ במלוה משעת העמדה בדין b) על כתובה לא . מא לגוביינא מיד למזונות והלכך כל זמן , , שויזווים ואיוה חוכעם גוש ומ״ה אינה משמטת ורב סבר משתפגום תפרע בדין אז קרינן בה לא יגוש ומשמטת אבל בפגימה לחוד לא. שי"ל לא בעיא למיגבי שארא השתא אלא מזונות היא רוצה כרכנז (כתובות צז:) שאע"פ שנפרעה קצת מכתובתה עדיין יש לה מזונות הלכך אם לא תתבעם בדין על השאר לא קרינא פגמה אע"פ שתבעתם בדין אינה משמטת עדייז עכשיו כתובתה ותהיה ניזונית מהז מ״ה בעי י ושמואל סבר בין פגימה בלחוד בין בזקיפה בלחוד בלחוד בין בזקיפה בלחוד גליא דעתה דבעיא לגבות כתובתה וקרינא ביה לא יגוש ומשמטת ותניא דשמואל וכיון דתניא כתרוייהו הדרינן לכלל דרב ושמואל כשמואל בדיני אמר בדיני: שמואל כתובה כמעשה ב״ד דמיא מה מעשה ב״ נכתבים ביום ונחתמים כלילה אף כתוכה נכתבת הכתובה תנאי ב״ד היא ואע"ג דלא כתב לה כתובה רכל מעשה ב"ד אעפ"י שקדמה כתיבה לחתימה אין בכך כלום דחיוביה משעת פסק דין ב״ד הוא ואט"ג דלא איחחים ונכתבים ביום ונחתמים רלילה וכחורה ומי משעח בניסה לחופה ל) חייב זוז בו מאתים שעבודא עליה ואע"ג דלא איחתם שטרא דהעיקר זמן [השעבוד] כניסתה לחופה הוא ואם תקדים כתיבה לחתימה לשטרי אקנייתא שנכתב ביום ונחתמים בלילה מפני שאין שעבודם תלוי העדים בחתימת משעת הקנין שאם הקנה סודר בניסן ולא נכתב . השטר עד אייר מניסו קנה